

PROTOKÓŁ

z narady urzędniowej w sprawie przedstawienia oraz uzupełnienia założeń do projektu planu urządzenia lasu Nadleśnictwa Gryfino na lata 2027-2036, która odbyła się dnia 27.03.2025 r. w Gryfinie

Przewodniczący:

1. *Maciej Szabla – Z-ca Dyrektor RDLP w Szczecinie ds. Gospodarki Leśnej*

Członkowie Komisji:

2. *Grzegorz Majchrzak – Naczelnik Wydziału Urządzania Lasu i Geoinformatyki RDLP w Szczecinie,*
3. *Bernard Piecyk – Naczelnik Wydziału Hodowli Lasu RDLP w Szczecinie,*
4. *Jolanta Sojka – Naczelnik Wydziału Komunikacji i Społecznych Funkcji Lasu RDLP w Szczecinie,*
5. *Edyta Kowalczyk – Naczelnik Wydziału Ochrony Ekosystemów Leśnych RDLP w Szczecinie,*
6. *Marek Szczerba – Naczelnik Wydziału Gospodarki Drewnem RDLP w Szczecinie,*
7. *Dariusz Jaczewski – Gł. Specjalista SL w Wydziale Zarządzania Zasobami Leśnymi RDLP w Szczecinie,*
8. *Regina Smyk – St. Specjalista SL w Wydziale Urządzania Lasu i Geoinformatyki RDLP w Szczecinie,*
9. *Jan Grzyś – Nadleśniczy Nadleśnictwa Gryfino,*
10. *Daniel Pogorzelec – Zastępca Nadleśniczego Nadleśnictwa Gryfino,*
11. *Rafał Perz – Kierownik Zespołu Ochrony Lasu w Szczecinku*

W posiedzeniu uczestniczyli:

12. *Leszek Ryniec – St. Specjalista SL w Wydziale Hodowli Lasu RDLP w Szczecinie,*
13. *Aleksander Smoliga – St. Specjalista SL w Wydziale Ochrony Ekosystemów Leśnych RDLP w Szczecinie,*
14. *Paweł Guzikowski – Dyrektora BULiGL O/Gorzów Wlkp.,*
15. *Adam Bajon – Z-ca Dyrektora BULiGL O/Gorzów Wlkp.,*
16. *Jerzy Czekirda – Kierownik Pracowni UL BULiGL O/Gorzów Wielk.,*
17. *Łukasz Banasiak – Gł. Specjalista w Wydziale Spraw Terenowych w Złocieńcu RDOŚ w Szczecinie,*
18. *Paweł Mazur – Z-ca Dyrektora Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Zachodniopomorskiego,*
19. *Paweł Wróbel – przedstawiciel Gminy Widuchowa,*

20. Janina Major – przedstawiciel Gminy Gryfino,
21. Patrycja Gągorek-Iwasyszyn – przedstawiciel Starostwa Powiatowego w Gryfinie,
22. Artur Kobla – przedstawiciel firmy Gryfskand,
23. Paweł Herbut – członek organizacji pozarządowej,
24. dr hab. Agnieszka Szlauer-Łukaszewska – prof. US, członek organizacji pozarządowej,
25. Grażyna Domian – członek organizacji pozarządowej,
26. Janusz Wysocki – prof. US, członek organizacji pozarządowej,
27. Sebastian Bednarski – członek organizacji pozarządowej,
28. Łukasz Ławicki – członek organizacji pozarządowej,
29. Arkadiusz Łućko – przedstawiciel Rady Sołeckiej Żelewo,
30. Maciej Górny – przedstawiciel Rady Sołeckiej Binowo,
31. Piotr Cielecki – przedstawiciel Gminy Stare Czarnowo,
32. Bartosz Piotrowski – St. Specjalista SL w Nadleśnictwie Gryfino,
33. Stanisław Obitko – Leśniczy w Nadleśnictwie Gryfino,
34. Paweł Ziolo – St. Specjalista SL w Nadleśnictwie Gryfino,
35. Kalina Bełka – St. Specjalista SL w Nadleśnictwie Gryfino,
36. Lidia Kmiecńska – St. Specjalista SL w Nadleśnictwie Gryfino,
37. Urszula Czapiewska – Specjalista w Nadleśnictwie Gryfino,
38. Paweł Mendyk – St. Specjalista SL w Nadleśnictwie Gryfino,
39. Joanna Gniffke – St. Specjalista SL w Nadleśnictwie Gryfino,
40. Małgorzata Kiryk – Inżynier Nadzoru w Nadleśnictwie Gryfino,
41. Rafał Brudziński – Inżynier Nadzoru w Nadleśnictwie Gryfino,
42. Tadeusz Stolarski – przedstawiciel Koła Łowieckiego „Orzeł”,
43. Witold Daniłkiewicz – przedstawiciel Koła Łowieckie „Dublet”,
44. Bogusław Onyśko – przedstawiciel Koła Łowieckie „Żubr” Gryfino,
45. Andrzej Tryba – przedstawiciel Zakładu Usług Leśnych „MARGO-DREW”,
46. Wiesław Romanowicz – pełnomocnik firmy „FHU Hubsz”,
47. Jacek Walterowicz – przedstawiciel firmy Usługi Tartaczne Obróbka Drewna,
48. Jakub Górecki – przedstawiciel Związku Leśników Polskich w RP Nadleśnictwo Gryfino,
49. Piotr Rybkowski – przedstawiciel Kozielice,
50. Marcin Dziubak – St. Specjalista SL w Nadleśnictwie Gryfino,

Plan Urządzenia Lasu z Programem Ochrony Przyrody i Prognozą Oddziaływania na Środowisko zostanie sporządzony według stanu na dzień 01.01.2027 r.

1. Informacje o podstawowych założeniach polityk zagospodarowania przestrzennego regionu dotyczących gospodarki leśnej i ochrony przyrody, z uwzględnieniem regionalnych strategii rozwoju oraz regionalnych programów ochrony środowiska.

Wykaz przyjętych przez samorządy terytorialne i aktualnie obowiązujących dokumentów planistycznych z zakresu zagospodarowania przestrzennego regionu dotyczących gospodarki leśnej i ochrony przyrody:

- 1) Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Zachodniopomorskiego,
- 2) Strategia Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2030,
- 3) Program Ochrony Środowiska Województwa Zachodniopomorskiego 2030,
- 4) Audyt Krajobrazowy Województwa Zachodniopomorskiego - projekt,
- 5) Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Gryfińskiego na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2030,
- 6) Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Polickiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027,
- 7) Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Pyrzyckiego na lata 2018-2021 z perspektywą do 2025,
- 8) Program Ochrony Środowiska dla Gminy Gryfino na lata 2020-2023 z perspektywą na lata 2024-2027,
- 9) Program Ochrony Środowiska dla Gminy Stare Czarnowo na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2024, ywą do roku 2025,
- 10) Program Ochrony Środowiska miasta Szczecina na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028,
- 11) Program Ochrony Środowiska gminy Widuchowa na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2030,
- 12) Program Ochrony Środowiska gminy Banie na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025" wraz z prognozą oddziaływania na środowisko,
- 13) Program Ochrony Środowiska gminy Bielice na lata 2020-2023 z perspektywą na lata 2026,

- 14) Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Gryfino obowiązująca od 27.09.2018 r.,
- 15) Strategia Rozwoju Gminy Stare Czarnowo na lata 2016-2025,
- 16) Strategia Rozwoju Szczecina 2025,
- 17) Strategia Rozwoju Gminy Widuchowa na lata 2020-2030,
- 18) Strategia Rozwoju Gminy Bielice na lata 2018-2025,
- 19) Strategia Rozwoju Gminy Kozielice na lata 2017-2026,
- 20) Plan Rozwoju Gminy Kołbaskowo na lata 2019-2029.

Nadleśnictwo uczestniczy w opracowaniu planów ogólnych gmin.

W zasięgu Nadleśnictwa Gryfino, założenia polityk regionu dotyczących gospodarki leśnej i ochrony przyrody obejmują:

- ochronę środowiska, gdzie priorytetem jest ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazowej oraz poprawa jakości powietrza i wód,
- racjonalne użytkowanie zasobów naturalnych, gdzie działania skupiają się na racjonalnym użytkowaniu zasobów leśnych, z poszanowaniem zrównoważonego rozwoju,
- promowanie zrównoważonego rozwoju, gdzie programy i strategie rozwoju, takie, jak plan zagospodarowania przestrzennego województwa zachodniopomorskiego czy strategia rozwoju gmin, kładą nacisk na promowanie zrównoważonego rozwoju,
- edukację ekologiczną społeczeństwa, gdzie istotnym elementem jest prowadzenie działań edukacyjnych mających na celu podnoszenie świadomości przyrodniczo-leśnej społeczeństwa.

Informacje referowane przez Nadleśniczego podczas narady wstępnej (NW) i narady urzędzeniowej (NU) zostaną przekazane przez Nadleśnictwo Wykonawcy projektu planu urządzenia lasu (PUL).

Wykonawca zweryfikuje aktualność powyższych danych na podstawie informacji uzyskanych od służb zajmujących się planowaniem przestrzennym i strategią rozwoju w gminach, powiatach i województwach właściwych dla zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa.

Po akceptacji przez naradę projektu planu (NPP) Wykonawca zamieści informację w tym zakresie w opisie ogólnym Nadleśnictwa. W trakcie prac nad projektem PUL Wykonawca uwzględni przewidywany wpływ realizacji założeń polityki przestrzennego

zagospodarowania gmin oraz całego regionu na prowadzenie trwale zrównoważonej gospodarki leśnej w zakresie:

- 1) Ochrony środowiska, w tym: ochrony przyrody, ochrony gruntów rolnych i leśnych oraz ochrony krajobrazu,
- 2) Ochrony wód i gospodarowania wodami,
- 3) Obrony kraju,
- 4) Ochrony zdrowia ludności z uwzględnieniem turystyki i rekreacji,
- 5) Udokumentowanych złóż kopalin,
- 6) Przewidywanych inwestycji mogących spowodować zagrożenie trwałości lasu.

Z uwagi na fakt, że część dokumentów planistycznych wyekspiruje w czasie opracowywania projektu PUL Wykonawca przyjmie do projektu zapisy tylko tych dokumentów, które będą aktualne na dzień 01.01.2027 roku oraz uwzględni dokumenty nowo powstałe.

2. Podstawowe informacje z zakresu gospodarki leśnej prowadzonej przez nadleśnictwo, współpracy z lokalnymi samorządami i innymi podmiotami oraz roli nadleśnictwa w lokalnym rynku pracy.

1) Podstawowe informacje z zakresu gospodarki leśnej.

Nadleśniczy Nadleśnictwa Gryfino omówił podstawowe zagadnienia z zakresu gospodarki leśnej takie jak:

- a) Zestawienie pozyskanego drewna za okres 2017-2024 według kategorii cięć i porównanie z etatem;
- b) Zestawienie drewna pozyskanego w ubiegłym okresie 2017-2024 - wylesienia na gruntach wyłączonych z produkcji;
- c) Zestawienie wykonanych prac z zakresu hodowli lasu za okres 2017-2024 oraz porównanie z etatami;
- d) Nasiennictwo i selekcja.

2) Współpraca z lokalnymi samorządami i innymi podmiotami:

- a) Realizacja wniosków Samorządów dot. np. zamiany gruntów, włączeń gruntów leśnych i rolnych;

- b) Stała współpraca z Policją i Strażą Pożarną dot. ochrony gruntów leśnych;
- c) Projekty promocyjne z jednostkami edukacyjnymi, społecznymi położonymi w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa.

3) Rola nadleśnictwa w lokalnym rynku pracy

Nadleśnictwo Gryfino zatrudnia ogółem 57 osób, w okresie 2017-2024 usługi związane z gospodarką leśną wykonywało 17 podmiotów gospodarczych. Nadleśnictwo dostarcza surowiec drzewny 6 lokalnych odbiorców drewna.

3. Realizowane przez nadleśnictwo działania i projekty środowiskowe, edukacyjne, turystyczne, infrastrukturalne, naukowe.

Nadleśnictwo Gryfino prowadzi następujące działania i projekty:

1) Środowiskowe:

- a) przywrócenia właściwego stanu siedlisk hydrogenicznych (GMOK),
- b) „Kompleksowy projekt ochrony gatunków i siedlisk przyrodniczych na obszarach zarządzanych przez PGL Lasy Państwowe” (OPL),
- c) „Kompleksowy projekt adaptacji lasów i leśnictwa do zmian klimatu – zapobieganie, przeciwdziałanie oraz ograniczanie skutków zagrożeń związanych z pożarami lasów” (PPOŻ),
- d) Ochrona rybołowa Pandion Haliaetus na wybranych obszarach SPA Natura 2000 w Polsce”,

2) Infrastrukturalne:

- a) termomodernizacja budynku biurowego Nadleśnictwa Gryfino,
- b) budowa Samodzielnej Kancelarii Leśnictwa Glinna z pomieszczeniem dla edukatora,
- c) budowa Samodzielnej Kancelarii Leśnictw: Binowo i Klucz,
- d) budowa Samodzielnej Kancelarii Leśnictw: Śmierdnica i Kołowo,
- e) zrealizowano wspólnie z Gminą Gryfino przebudowę drogi gminnej nr 410031Z od skrzyżowania z drogą wojewódzką nr 121 do miejscowości Steklino,
- f) budowa drogi leśnej o dł. 5,31 km w Leśnictwie Borzym,
- g) budowa drogi leśnej o dł. 2,68 km w Leśnictwie Wełtyń,

3) Turystyczne:

- a) Szlak turystyczny z elementami ścieżki zdrowia im. Mieczysława Tarchalskiego w Puszczy Bukowej,
 - b) 7 miejsc postoju pojazdów,
 - c) 7 miejsc odpoczynku,
 - d) 1 platforma widokowa na Słowiańskiej Górze,
 - e) Ogród Dendrologiczny im. Prof. Jerzego Tumiłowicza w Glinnej.
- 4) Naukowe:
- a) powierzchnie doświadczalne założone przez Adama Schwappach'a,
 - b) doświadczenie proveniencyjne z bukiem (*Fagus sylvatica* L.) - UP w Poznaniu,
 - c) „Lasy mieszane w Europie. Integracja wiedzy z trwałą i zrównoważoną gospodarką leśną” - SGGW w Warszawie,
 - d) „Przyrost biomasy sosny zwyczajnej (*Pinus sylvestris* L.) i buka zwyczajnego (*Fagus sylvatica* L.) w drzewostanach jednogatunkowych oraz mieszanych w Europie” - SGGW w Warszawie z Wydziałem Leśnym w Monachium,
 - e) „Adaptacyjna hodowla lasu w zmieniających się uwarunkowaniach środowiskowych i społecznych” (lata 2025-2029) – DGLP,
 - f) "The performance of common beech (*Fagus silvatica*) and related temperate forest ecosystems in face of winter climate change" - Greifswald University, Heisenberg-professorship of Experimental Plant Ecology.,
 - g) Glebowe Powierzchnie Wzorcowe w leśnictwach: Śmierdnica oraz Glinna,
- 4) Edukacyjne i społeczne:
- a) Leśny Kompleks Promocyjny „PUSZCZE SZCZECIŃSKIE”,
 - b) „Puszcza Bukowa – las wielu historii” - konferencje popularno-naukowe poświęcone Puszczy Bukowej,
 - c) „Kuchnia Głodowa”- warsztaty kulinarne inspirowane historią i przyrodą puszczy,
 - d) „LAS PRZESTRZENIĄ SZTUKI”- spotkania surwiwalowe (we współpracy z Polską Szkołą Surwiwalu),
 - e) PISANKI NATURĄ MALOWANE - warsztaty barwierskie,
 - f) LEŚNA OPOWIEŚĆ WIGILIJNA – warsztaty,
 - g) PROJEKT „ODTWARZAMY STARE SADY” (we współpracy z Lubuskim Centrum Starych Odmian Drzew Owocowych) – zajęcia terenowe,
 - h) MAŁA AKADEMIA LEŚNA – warsztaty,
 - i) RAZEM MOŻNA WIĘCEJ – współpraca w zakresie realizacji projektów społecznych,

j) projekt Nadleśnictw Puszczańskich – DGLP

4. Informacje o formach ochrony przyrody i funkcjach lasu, ze szczególnym uwzględnieniem obszarów Natura 2000, rezerwatów przyrody wyznaczonych na gruntach w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa.

Na terenie Nadleśnictwa Gryfino znajdują się:

1) Rezerваты przyrody:

- a) Rezerwat przyrody „Buczynowe Wąwozy im. prof. Floriana Celińskiego”,
- b) Rezerwat przyrody „Bukowe Zdroje im. prof. Tadeusza Dominika”,
- c) Rezerwat przyrody „Kołowskie Parowyim. Józefa Lewandowskiego”,
- d) Rezerwat przyrody „Kurowskie Błota”,
- e) Rezerwat przyrody „Trawiasta Buczyna im. prof. Stefana Kownasa”,
- f) Rezerwat przyrody „Wzgórze Widokowe nad Międzyodrzem”,
- g) Rezerwat przyrody „Źródłiskowa Buczyna im. Jerzego Jackowskiego”,
- h) Rezerwat przyrody „Osetno”,
- i) Rezerwat przyrody „Kamienieckie Wąwozy im. prof. Janiny Jasnowskiej”,
- j) Rezerwat przyrody „Wysoka Skarpa Rzeki Tywy”,
- k) Rezerwat przyrody „Las Dębogórski”

2) Parki Krajobrazowe:

- a) Park Krajobrazowy Dolina Dolnej Odry,
- b) Szczeciński Park Krajobrazowy „Puszcza Bukowa”

3) Obszary Natura 2000:

Specjalne obszary ochrony ptaków (OSO)

Dolina Dolnej Odry PLB320003,
Jezioro Miedwie i okolice PLB320005,
Jeziora Wełtyńskie PLB320018,

Obszary specjalne ochrony siedlisk (SOO):

Wzgórze Bukowe PLH320020,
Dolina Płoni i Jezioro Miedwie PLH320006,
Dolna Odra PLH320037,
Dolina Tywy PLH320050,
Dolina Ostoja Wełtyńska PLH320069

Las Baniewicki PLH320064,

**4) Ochrona gatunkowa: strefy ochrony ostoi, miejsc rozrodu
i regularnego przebywania chronionych gatunków zwierząt dla:**

- a) Bielika (*Haliaeetus albicilla*) – 14 stref,
- b) Kani rudej (*Milvus milvus*) – 2 strefy,
- c) Orlika krzykliwego (*Aquila pomarina*) – 1 strefa,

5) Zespoły przyrodniczo – krajobrazowe:

- a) „Zaleskie Łęgi”,
- b) „Park Leśny w Strudze”,

6) Siedliska Przyrodnicze:

- a) 10 rodzajów leśnych siedlisk przyrodniczych (9110, 9130, 9160, 9170, 9190, 91D0, 91E0, 91F0, 91I0, 91T0) o łącznej powierzchni ok. 7 450 ha,
- b) 12 rodzajów nieleśnych siedlisk przyrodniczych (2330, 3150, 3160, 3260, 4030, 6210, 6410, 6430, 7110, 7140, 7220, 7230) o łącznej powierzchni ok. 67 ha.

7) Ekosystemy referencyjne:

Powierzchnia ekosystemów referencyjnych wynosi ok. 2000 ha.

Nadleśnictwo realizuje działania wynikające z planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 i planów ochrony rezerwatów i parków krajobrazowych. Dokładne informacje nt. wykonanych działań Nadleśnictwo przekaże Wykonawcy projektu PUL.

Wykonawca wystąpił do Nadleśnictwa o materiały dot. ochrony przyrody oraz wystąpi z prośbą do RDOŚ w Szczecinie o udostępnienie materiałów dotyczących ochrony przyrody.

Zgodnie z Protokołem z narady wstępnej, w przypadku niezakończenia prac legislacyjnych związanych z powiększeniem powierzchni lub utworzeniem nowych obiektów – powierzchnie należy opisać, jako proponowane lub projektowane – w zależności od zaawansowania opracowania właściwej dokumentacji.

4.a. Propozycja Lasów o Zwiększonej Funkcji Społecznej na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Gryfino.

Na naradzie urzędzeniowej Nadleśniczy przedstawił na mapie i zaproponował obszar lasów społecznych zlokalizowanych w jednym kompleksie na łącznej powierzchni około 8 250 ha.

Zgodnie z § 8 ust. 4 IUL, zespół lokalnej współpracy przedstawia pisemną opinię w zakresie: przedstawionych założeń do projektu planu urządzenia lasu, propozycji wyróżnienia obszarów o szczególnym znaczeniu dla lokalnej społeczności, potrzeb w zakresie zagospodarowania turystycznego.

5. Zabezpieczenie przeciwpożarowe w lasach.

Zgodnie z zapisami „Instrukcji ochrony przeciwpożarowej lasu” z 23 grudnia 2019 r., z uwzględnieniem Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 22 marca 2006 r. (Dz. U.2022. poz.1065) w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia pożarowego lasów oraz Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 07 czerwca 2010 r. (Dz. U. 2023 poz. 822) w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów lasy Nadleśnictwa Gryfino zostały zakwalifikowane do II kategorii zagrożenia pożarowego co pociąga za sobą specyficzne wymagania w organizacji systemu zabezpieczenia pożarowego terenów leśnych.

W związku z wysokim ryzykiem wystąpienia pożarów lasu Nadleśnictwo Gryfino utrzymuje w ramach systemu ochrony przeciwpożarowej:

- a) Punkt Alarmowo-Dyspozycyjny (PAD) w Pniewie, obsługiwany przez firmę zewnętrzną,
- b) własny punkt obserwacyjny dostrzegania znajdująca się w Leśnictwie Klęskowo;
- c) samochód patrolowo-gaśniczy,
- d) 20 punktów czerpania wody (PCW), w tym 7 hydrantów,
- e) oznakowanych w terenie dojazdów pożarowych,
- f) system dyżurów własnego personelu w okresie akcji bezpośredniej w ochronie przeciwpożarowej lasu (oparty o dyżury pełnomocników nadleśniczego oraz pracowników terenowej Służby Leśnej)

6. Określenia potrzeb wskazywania obszarów zagrożonych uszkodzeniami: na gruntach porolnych, powodowanymi przez zwierzynę łowną, owady, grzyby, jemiołę, bobry, przemysł itp.;

Weryfikacja przez Zespół Ochrony Lasu (ZOL) w Szczecinku, zagrożeń od foliofagów sosny za ostatnie dziesięciolecie wskazuje, że nie zachodzi potrzeba wyznaczania obszarów ognisk gradacyjnych w planowanym PUL.

Pozostałe obszary zagrożone uszkodzeniami nie wymagają zdefiniowania (uszczegółowiania).

Powierzchnia całego obszaru ognisk gradacyjnych zostanie zaktualizowana i ponownie przeliczona z uwzględnieniem obowiązującego w projekcie PUL podziału powierzchniowego, w tym powierzchni oddziałów wchodzących w ich skład. Pozwoli to na aktualizację liczby stałych powierzchni kontrolnych (PK) do jesiennych poszukiwań szkodników pierwotnych sosny. Wyliczenia powierzchni oraz ustalenia liczby PK wykona Nadleśnictwo według instrukcji z ZOL w Szczecinku w ostatnim kwartale 9 roku obowiązującego pul. Szczegółową lokalizację stałych powierzchni kontrolnych Nadleśnictwo prześle Wykonawcy w celu ujęcia w projekcie PUL.

7. Informacje z zakresu ochrony lasu, w szczególności z odnotowanymi szkodami spowodowanymi przez czynniki biotyczne i abiotyczne (wiatry, gradobicia, okiść, pożary, jemiołę, owady, patogeny grzybowe, zwierzynę płową itp.) wraz z oceną stabilności drzewostanów nadleśnictwa.

Na podstawie danych dotyczących zagrożeń wynikających z czynników biotycznych, abiotycznych i antropogenicznych w okresie realizacji dotychczasowego Planu Urządzenia Lasu (2017 – 2026), wstępną ocenę zdrowotności drzewostanów można uznać za dobrą.

W trakcie prac terenowych Wykonawca przeprowadzi rozpoznanie, inwentaryzację oraz określi stopień nasilenia uszkodzeń drzewostanów wyrządzonych przez czynniki natury biotycznej, abiotycznej i antropogenicznej. Uszkodzenia należy opisać zgodnie z § 40 IUL. Według zapisu § 40 pkt 5 i 7 IUL w przypadku uszkodzeń powodowanych przez GRZYBY należy dodatkowo określić czynnik sprawczy z kodem sprawcy uszkodzeń ze słownika SILP, jedynie dla stwierdzonych przypadków uszkodzeń od

korzeniowca wieloletniego. Dane historyczne występowania tego gatunku Nadleśnictwo przekaze Wykonawcy PUL celem odpowiedniego ujęcia w opisach taksacyjnych oraz ewentualnego uzupełnienia. Uszkodzenia powodowane przez pozostałe grzyby łącznie z opieńką opisywane będą bez podania czynnika sprawczego.

ZOL w Szczecinku sporządzi i przekaze Wykonawcy, za pośrednictwem RDLP, wykaz drzewostanów, w szczególności za okres obowiązywania planu urządzenia lasu, z odnotowanymi szkodami spowodowanymi przez czynniki biotyczne i abiotyczne (wiatry, gradobicia, okiść, pożary, jemiolę, owady, patogeny grzybowe, zwierzynę płową itp.) - danych składowych do opisanie cechy stabilności drzewostanów.

Wykaz będzie zawierał:

- szkody od wiatru,
- jemiola na sosnie.

Zespół Ochrony Lasu proponuje do objęcia szczególną uwagą w trakcie taksacji drzewostany, wymienione w załącznikach do referatu (prezentacji) ZOL przedstawianego podczas narady urzędniowej.

Drzewostany sosnowe (świerkowe) rosnące na gruntach porolnych powinny być poddane szczegółowemu przeglądowi przez taksatora.

Na mapie przeglądowej ochrony lasu należy zawrzeć oprócz podstawowych informacji z zakresu ochrony lasu poniższe szczegóły:

- 1) Stałe partie kontrolne do jesiennych poszukiwań szkodników pierwotnych sosny, według danych nadleśnictwa,
- 2) Drzewostany na gruntach porolnych według danych z opracowań siedliskowych.

Na podstawie wnikliwej analizy zebranych materiałów z gospodarki przeszłej, ostatniego dziesięciolecia oraz lustracji terenowych drzewostanów, można prognozować zagrożenia, jakich można spodziewać się w drzewostanach. Do najistotniejszych zagrożeń przyszłego dziesięciolecia należy wymienić:

- 1) Szkodniki pierwotne,
- 2) Szkodniki wtórne (kambio- i ksylofagi),
- 3) Czynniki abiotyczne (szkody od wiatrów, zaburzenia gosp. wodnej),
- 4) Szkody od ssaków roślinożernych (jeleniowate).

Priorytetowym zadaniem w ochronie lasu w przyszłym dziesięcioleciu, będzie monitorowanie i raportowanie zagrożeń ze strony czynników szkodotwórczych.

Podstawowy monitoring powinien obejmować:

- 1) Monitoring występowania szkodników liściożernych;
- 2) Monitoring zagrożenia drzewostanów powodowanego przez owady kambio- i ksylofagiczne;
- 3) Monitoring występowania szkodników korzeni;
- 4) Monitoring szkód powodowanych przez grzyby patogeniczne i inne czynniki chorobotwórcze;
- 5) Monitoring i ocenę zagrożenia powodowanego przez roślinożerne ssaki;
- 6) Monitoring uszkodzeń lasu powodowanych przez czynniki abiotyczne.

8. Przedstawienie informacji o posiadanych inwentaryzacjach i opracowaniach z zakresu gleboznawstwa leśnego, fitosocjologii, siedlisk przyrodniczych, inwentaryzacji zasobów martwych drzew, danych dotyczących docelowej sieci dróg, koncepcji gospodarowania wodą w lesie (np. w obszarach nieobjętych dotychczas tymi pracami) oraz propozycji ich uzupełnienia

Nadleśnictwo Gryfino posiada operat glebowo-siedliskowy opracowany wg stanu na 2025 r. Dane dotyczące gleb należy aktualizować zgodnie z obowiązującą klasyfikacją gleb leśnych. Nadleśnictwo dysponuje opracowaniem fitosocjologicznym opracowany wg stanu na 2025 r.

W pracach urzędniowych należy uwzględnić ww. opracowania.

Nadleśnictwo nie posiada ogólnej koncepcji gospodarowania wodą w lesie.

W 2011 r. został przygotowany przez Klub Przyrodników, Pracownia Ochrony Przyrody "Program małej retencji i ochrony cennych siedlisk mokradłowych na obszarze Nadleśnictwa Gryfino".

Nadleśnictwo posiada także Projekt docelowej sieci drogowej (DSD) wykonany przez firmę zewnętrzną w 2019 roku.

9. Proponowany podział na gospodarstwa wraz z omówieniem zasad ich wyróżniania.

Zgodnie zapisami § 102 ust. 5 IUL wyróżniamy następujące gospodarstwa w PUL:

Gospodarstwo specjalne (S) – obejmuje lasy o wyjątkowych walorach i funkcjach oraz z dominującą funkcją ochrony przyrody, w których obowiązują ograniczenia administracyjno-prawne pozyskiwania drewna oraz wytyczne przyjęte podczas NW; gospodarstwo specjalne jest tworzone niezależnie od stabilności drzewostanów, bez względu na zajmowaną powierzchnię.

Zgodnie z zapisami § 102 ust. 6 pkt IUL 7) uznano na naradzie urzędniowej lasy za obszary o wyjątkowym znaczeniu ze względów kulturowych, religijnych lub ekologicznych m.in.:

- 1) Cmentarze;
- 2) Obiekty dziedzictwa kulturowego np. grodziska;
- 3) Drzewostany o charakterze parkowym;
- 4) Ekosystemy referencyjne.

Obiekty dziedzictwa kulturowego np. grodziska wydzielić w osobne pododdziały. Granice i powierzchnię tych obiektów przyjąć na podstawie Numerycznego Modelu Terenu (NMT).

Gospodarstwo lasów oddziaływania społecznego (OS) – obejmuje obszary lasu związane z częstym i intensywnym pobytem ludzi w lesie w celach rekreacyjnych, wypoczynkowych, zdrowotnych i innych ważnych społecznie. Są one wyróżniane we współpracy z zespołem lokalnej współpracy (ZLW).

Gospodarstwo zrębowe (Z) – obejmuje lasy stabilne z wiodącą funkcją gospodarczą, w których stosuje się zrębowy sposób zagospodarowania; gospodarka leśna realizowana jest w sposób zapewniający zachowanie trwałości i stabilności ekosystemów leśnych, z uwzględnieniem innych funkcji lasów, warunków siedliskowych oraz ekologicznych wymagań gatunków. W zasadzie gospodarstwo zrębowe wyróżnia się od powierzchni 100 ha.

Gospodarstwo przerębowo-zrębowe (P-Z) – obejmuje lasy stabilne z wiodącą funkcją gospodarczą, w których stosuje się przerębowo-zrębowy sposób zagospodarowania; gospodarka leśna realizowana jest w sposób zapewniający zachowanie trwałości

i stabilności ekosystemów leśnych, z uwzględnieniem innych funkcji lasów, warunków siedliskowych oraz ekologicznych wymagań gatunków. W zasadzie gospodarstwo przerębowo-zrębowe wyróżnia się od powierzchni 100 ha.

Gospodarstwo przerębowe (P) – obejmuje lasy stabilne z wiodącą funkcją gospodarczą, w których projektuje się przerębowy sposób zagospodarowania. Gospodarstwo przerębowe tworzy się bez względu na zajmowaną powierzchnię.

Gospodarstwo odbudowy lasów niestabilnych (N) – obejmuje lasy niestabilne (niezależnie od wieku), o których mowa w § 42 IUL, a których obecny stan i kondycja wskazują na zaawansowany proces rozpadu. Gospodarstwo (N) tworzy się bez względu na zajmowaną powierzchnię. W celu przywrócenia stabilności lasu konieczna jest jego odbudowa, o której mowa w § 41 ust. 6 IUL, za pomocą cięć rębnych, z uwzględnieniem warunków siedliskowych oraz ekologicznych wymagań gatunków.

Zgodnie z zapisami § 42 ust. 2 IUL, cechę STABILNOŚĆ drzewostanu określa się z wykorzystaniem:

- 1) Map ryzyka zamierania drzewostanów opracowanych na podstawie „Modeli ryzyka zamierania drzewostanów głównych gatunków lasotwórczych Polski” opracowanych przez zespół pod kierunkiem prof. Jarosława Sochy. Dla każdego wydzielenia drzewostanowego zostaje określone prawdopodobieństwo ryzyka rozpadu wyrażone w skali od 0 do 100%. Model wskazuje drzewostany narażone na rozpad w wyniku zjawisk związanych z suszą;
- 2) Wykazu drzewostanów, w szczególności za okres obowiązywania planu urządzenia lasu, z odnotowanymi szkodami spowodowanymi przez czynniki biotyczne i abiotyczne (wiatry, gradobicia, okiść, pożary, jemiółę, owady, patogeny grzybowe, zwierzyneę płową itp.), przygotowanego przez ZOL, z wykorzystaniem danych ochrony lasu RDLP i nadleśnictwa, przedstawianego podczas obrad NU (pkt. 7 protokołu);
- 3) Wyników inwentaryzacji terenowej.

10. Przyjęcie metody inwentaryzacji zasobów drzewnych (metoda reprezentacyjna lub metoda ALS)

Zgodnie z zapisami Protokołu z NU, Inwentaryzacja zasobów drzewnych odbędzie się statystyczną metodą reprezentacyjną, opisaną - § 50 do § 61 IUL.

11.Propozycja typów drzewostanów (TD) i rodzajów rębni dla poszczególnych typów siedliskowych lasu oraz leśnych siedlisk przyrodniczych

Zgodnie z decyzją Komisji narady urzędzeniowej, przyjęto następujące TD i rodzaje rębni dla poszczególnych typów siedliskowych lasu.

Typ siedliskowy lasu	Typ drzewostanu	Orientacyjny skład gatunkowy upraw (%)	Zalecany rodzaj rębni
Bs	So	So 90, Brz i inne 10	I/V
Bśw	So	So 80, Brz i inne 20	I/V
BMśw	So	So 80, Db i inne 20	I/III/IV
	So	So 80, Bk i inne 20	
	Db So	So 70, Db 20, Bk i inne 10	
	Bk So	So 70, Bk 20, Db i inne 10	
BMw	Św So	So 50, Św 30, Db i inne 20	I/IV
BMb	Św Brz So	So 50, Brz 20, Św 20, Ol i inne 10	-
LMśw	Bk So	So 50, Bk 30, Db i inne 20	II/III/IV/V
	Db So	So 50, Db 30, Bk i inne 20	
	So Bk	Bk 50, So 30, Db i inne 20	
	So Db	Db 50, So 30, Bk i inne 20	
LMw	So Db	Db 50, So 30, Św i inne 20	
LMb	Ol	Ol 70, Brz i inne 30	-
Lśw	Bk	Bk 80, Db i inne 20	II/III/IV/V
	Db	Db 80, Bk i inne 20	
	Bk Db	Db 60, Bk 30, Md i inne 10	
	Db Bk	Bk 60, Db 30, Md i inne 10	
Lw	Js Db	Db 70, Js 20, Św i inne 10	III/IV
Ol	Ol	Ol 90, Js i inne 10	IV/V*
OlJ	Ol Js	Js 40, Ol 40, Brz i inne 20	IV*
Lł	Js Db	Db 60, Js 30 Wz i inne 10	-

* użytkowanie rębne w uzasadnionych przypadkach np. z dużym udziałem Św, a także na olsach w postaci przejściowej

Wykonawca uwzględni w pracach urzędzeniowych typy drzewostanów zapisane w opracowaniu siedliskowym i fitosocjologicznym oraz zaproponuje uzupełnienie TD przyjętych w powyższej tabeli.

Na siedliskach przyrodniczych w zasadzie stosować typy drzewostanów przewidziane w aktualnym porozumieniu z RDOŚ lub zawarte w PZO dla obszaru Natura 2000.

Pozostałe zapisy dotyczące powyższego tematu pozostają zgodne z zapisami w Protokole z narady wstępnej.

12. Propozycja przyjęcia przeciętnych wieków rębności dla poszczególnych gatunków drzew leśnych.

Zgodnie z decyzją Komisji narady urzędzeniowej, przyjęto następujące przecięte wieki rębności dla poszczególnych drzew leśnych.

Rodzaj, gatunek	Wiek rębności
Dbs, Dbb	140 lat (Obręb Rozdoły 160 lat)
Js, Wz	120 lat
Bk	120 lat (Obręb Rozdoły 130 lat)
So, Md	90 lat
Dg, Gb, Brz, Ol, Lp, Kl, Jw, Ak, Dbc	80 lat
Św	70 lat
Os, Ols	60 lat
Tp, Wb	40 lat

Wiek rębności dla głównych gatunków lasotwórczych są zgodne z Zarządzeniem Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych nr 36/2004 r. z 19 maja 2004 r. (IUL, Rozdział X Załączniki – Wykaz wieków rębności).

13. Uwzględnienie odpowiedniego postępowania gospodarczego na powierzchniach badawczych, np. glebowych powierzchniach wzorcowych (GPW), powierzchniach monitoringu lasu (SPO II)

Projektowanie wskazań gospodarczych na powierzchniach badawczych należy, za pośrednictwem nadleśnictwa, skonsultować z instytucją prowadzącą badania.

14. Informacje wymagane w prognozie oddziaływania projektu planu urządzenia lasu na środowisko na podstawie uzgodnienia z RDOŚ w trybie ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko

W dniu 30 kwietnia 2024 r. zostało pismem znak sprawy WOPN.411.45.2024.MP, uzgodniony zakres informacji i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania projektu planu urządzenia lasu na środowisko z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Szczecinie.

15. Informacje o potrzebie opracowania zakresu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 w projekcie planu urządzenia lasu

Plan Urządzenia Lasu dla nadleśnictwa Gryfino na lata 2027 – 2036 nie zostanie poszerzony o zakres art. 28 ust. 10 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2023 r. poz. 1336 t.j.).

16. Informacja o udziale społeczeństwa i kolejnych etapach opracowania projektu planu urządzenia lasu

Udział społeczeństwa w opracowaniu projektu planu urządzenia lasu reguluje Ustawa o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko z dnia 3 października 2008 r. (Dz.U. z 2024 r. poz. 1112) oraz Instrukcja Urządzania Lasu cz.1 i udział społeczeństwa jest zapewniony w kilku etapach prac nad projektem planu urządzenia lasu tj.:

- 1) Zaproszenie przez nadleśniczego przedstawicieli samorządów, instytucji i stowarzyszeń, przedsiębiorców leśnych oraz osób i organizacji zainteresowanych gospodarką leśną i ochroną przyrody do prac w zespole lokalnej współpracy (po NW, przed NU);
- 2) Podanie informacji, na co najmniej 30 dni przed zwołaniem NU, do publicznej wiadomości w BIP RDLP oraz na stronie internetowej nadleśnictwa, o przystąpieniu do sporządzenia projektu planu urządzenia lasu wraz z prognozą oddziaływania tego planu na środowisko i obszary Natura 2000 oraz o przewidywanym terminie zwołania NU i możliwości udziału społeczeństwa;
- 3) Przedstawienie przez Zespół Lokalnej Współpracy (ZLW) pisemnej opinii w zakresie:

- a) przedstawionych założeń do projektu planu urządzenia lasu;
 - b) propozycji wyróżnienia obszarów o szczególnym znaczeniu dla lokalnej społeczności;
 - c) potrzeb w zakresie zagospodarowania turystycznego.
- 4) Podanie, bezpośrednio po podpisaniu przez dyrektora RDLP protokołu z NU, do publicznej wiadomości w BIP RDLP oraz na stronie internetowej nadleśnictwa „Założeń do planu urządzenia lasu” oraz informacji o sposobie, miejscu i terminie (co najmniej 21 dni od podania do publicznej wiadomości) składania uwag oraz wniosków do tych założeń;
 - 5) Udział w spotkaniach dotyczących Lasów o zwiększonej funkcji społecznej. Szczegóły pracy ZLW, są opisane w „Regulamin pracy Zespołu Lokalnej Współpracy w Nadleśnictwie Gryfino” zał. nr 1 do decyzji nr 19 Dyrektora RDLP w Szczecinie z dnia 08.04.2025 r. w sprawie powołania Zespołu Lokalnej Współpracy w Nadleśnictwie Gryfino.
 - 6) Podanie informacji, na co najmniej 30 dni przed zwołaniem narady projektu planu (NPP), do publicznej wiadomości w BIP RDLP oraz na stronie internetowej nadleśnictwa, o zwołaniu narady projektu planu urządzenia lasu, będącej etapem konsultacji społecznych;
 - 7) Podanie informacji, bezpośrednio po podpisaniu przez dyrektora RDLP protokołu z NPP, do publicznej wiadomości w BIP RDLP oraz na stronie internetowej nadleśnictwa, o terminie i miejscu udostępnienia „Projektu planu urządzenia lasu” dla, danego nadleśnictwa, o sposobie, miejscu, jak też terminie (co najmniej 21 dni od podania do publicznej wiadomości) składania uwag i wniosków do „Projektu...”, oraz o właściwości dyrektora RDLP do rozpatrywania tych uwag i wniosków;
 - 8) Podanie – niezwłocznie po zatwierdzeniu projektu planu urządzenia lasu przez ministra właściwego ds. środowiska – do publicznej wiadomości w BIP RDLP oraz na stronie internetowej nadleśnictwa przedmiotowej informacji wraz z podsumowaniem i uzasadnieniem.

17. Dodatkowe wnioski oraz sprawy organizacyjne

17.1. Organizacja pozarządowa „Klub Przyrodników” (z siedzibą Owczary 17,69-113 Górzycy) przesłała 17.03.2025 r. pismo *L. dz. 88/2025* zawierające stanowisko Klubu Przyrodników w sprawie Puszczy Bukowej” (w załączeniu).

17.2. Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Szczecinie wnioskowała w trakcie Narady Urzędzeniowej o nie projektowanie rębni na siedliskach przyrodniczych 91E0 oraz 91F0.

17.3. dr hab. A. Szlauer-Łukaszewska - odczytała i przekazała podczas Narady Urzędzeniowej stanowisko (osób: dr hab. A. Szlauer-Łukaszewskiej, prof. US; dr hab. D. Wysockiego, prof. US; G. Domian; P. Herbuta; Ł. Ławickiego) do projektu PUL dla Nadleśnictwa Gryfino na lata 2027-2036 oraz do gospodarki leśnej prowadzonej w pglLP Nadleśnictwo Gryfino (w załączeniu).

17.4. Zespół Lokalnej Współpracy (ZLW) – zgodnie z § 8. pkt. 4 Instrukcji Urządzania Lasu w terminie do 14 dni po naradzie urzędzeniowej ZLW przedstawił pisemną opinię w zakresie:

- przedstawionych założeń do projektu planu urządzenia lasu;
- propozycji wyróżnienia obszarów o szczególnym znaczeniu dla lokalnej społeczności;
- potrzeb w zakresie zagospodarowania turystycznego.

Ponadto:

- ✓ dr hab. A. Szlauer-Łukaszewska, prof. US; dr hab. D. Wysocki, prof. US; G. Domian; P. Herbut; Ł. Ławicki - w nawiązaniu do dokumentu z dn. 27.03.2025 r. (odczytanego i przekazanego podczas NU) przesłali 06.04.2025 r. uwagi/ propozycje/ wnioski do projektu PUL dla Nadleśnictwa Gryfino na lata 2027-2036 oraz do gospodarki leśnej prowadzonej w pglLP Nadleśnictwo Gryfino (załącznik do opinii ZLW);
- ✓ Firma Gryfskand spółka z o. o. (z siedzibą ul. Fabryczna 4, 74-100 Gryfino) przesłała 03.04.2025 r. stanowisko w kwestii pozyskania surowca drzewnego w rejonie Puszczy Bukowej (załącznik do opinii ZLW);

- ✓ Związek Leśników Polskich w RP ZOZ w Nadleśnictwie Gryfino przekazał 09.04.2025 r. stanowisko w sprawie powierzchni lasów społecznych ze znacznym ograniczeniem gospodarki leśnej (załącznik do opinii ZLW);
- ✓ Gmina Gryfino przesłała 10.04.2025 r. wniosek w spr.. obszaru o szczególnym znaczeniu dla lokalnej społeczności (załącznik do opinii ZLW).

Wnioski, uwagi, propozycje zawarte w opinii ZLW (przekazanej do RDLP w Szczecinie 10.04.2025 r.) jak również wpływające w późniejszym terminie i omawiane na kolejnych spotkaniach ZLW będą przedmiotem szczegółowej analizy w toku prac urzędniowych.

17.5. Nadleśnictwo Gryfino zgodnie z Zarządzeniami Dyrektora Generalnego LP nr 131/2024 oraz 10/2025 objęte jest Projektem Nadleśnictw Puszczańskich, co należy uwzględnić opracowując plan urządzenia.

17.6. Nadleśnictwo, na początku prac terenowych, zorganizuje spotkanie robocze Wykonawcy prac z administracją terenową Nadleśnictwa, przy udziale przedstawicieli RDLP, w celu omówienia zakresu prac urzędniowych, możliwości projektowania zmodyfikowanego postępowania w kontekście oczekiwań społeczności lokalnej oraz zasad wzajemnej współpracy.

Przewodniczący:

Zatwierdzam

Załączniki:

1. Protokół z Narady Wstępnej;
2. Pismo Klubu Przyrodników L. dz. 88/2025 z dnia 17 marca 2025 r.;
3. Opinia Zespołu Lokalnej Współpracy.